Ն. 4465 1880 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 29 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ — ԵԻԿԻՐՄԻ ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԷՆԷ — ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 11 ԲԱԶԱՐ ԻՐԹԷՍԻ Ն. 4465

ԳԻՆԱԹԼԱՐ

Իսթանպոլ Իչին
Պիր սէնէ մէճիտիյէ 10
» 5
Ալթը այ » 2 1/2
Իւչ » » 1
Պիր նիւսխէ 40 փարա մէճիտի

Թաշրալար Իչին
Պիր սէնէ, մէճիտիյէ 10
Ալթը այ » 6
Բոլթա իւճբէթի պիզէ այիտ տիր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՏԷՊԱ ԻՉԻՆ ՍԱԹԸՐԸ 3 ՂՐ
Դքինճի » » » 2 ՂՐ
Իւչիւնճիւ » » » 1 ՂՐ

Իլան սրբասրնա գծնումեան իլանաթ ու իխթարաթըն սաթըրը 5 ՂՐ

Մէքթուպլար Կ. Բ. Փանոսեան խմինէ եազըլըր

Իսթանպոլտա, Գալաթատա Բէնլիչէնպիհ-պազարընտա Իրսի խանընատ Ն. 41։

Անատոլուի Էֆքեար

ՄԻՆԱՏԻՒ ԻՐԱՒԻԵԱՍ

ԶԻԼԳԱՏՏԷ 1297 — ԻԼՈՒԼ 29 1296

ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Բակիւզա, 8 հոկտ.

Վէլի Բիզա բաշա, Տուլչինս վէ Ճիվարբնատան պիլճիւմէ ասաքիրի մինթաղամաները չէքմիշ տիր։

Բարիս, 8 հոկտ.

Ինկիլթէրրա տէվլէթինին Եարդ հագգընտա էն սոնրադի թէքլիֆաթընը թէտարիգ իթմէք իւզրէ, պու կիւն իճթիմաի մուգաբիրէր պուլունմուշ օրան մէճլիսի վիւքէլա, կէլէճէք սալը կիւնիւնէ թէէխիր օլունմուշ տուր։

Ալմանեա վէ Ավսթրիա տէվլէթլէրի, Ինկիլթէրրա տէվլէթինին թէքլիֆաթը սախիրէսի հագգընտա պիր հարէքէթի իհթիեաթքեարանէտե պուլունուեօրլար։

Պէրլին, 8 հոկտ.

Կազէթ աբ լ'Ալմանեբ տիւ Նորդզէթասը, Պէրլին ահանամէսինին իճրայի ահքեամընա նէզարէթ իթմէյի, տէվլէթլէրին Պէրլին գոնկրէսինտէ թէահիւտ իթմիշ օլուգլարընը պէեան իլէ, նէզարէթի մէգքիւրէնին մէճլուսի օրմանէրը, իսթիեարի օլուգլունու տէրմիեան իլլէօր։

Բօմա, 8 հոկտ.

Տէվլէթի Ալիեէ սէֆիրի Թիւրխան պէյ էֆէնտի, պու կիւն Տէրիսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

Միւսաֆիրէթէն Բօմատա պուլունան Եունան գրալը, Իթալիա ըէյիսի վիւքէլասը Մ. Գալրօլիեէ իւեատէյի զիեարէթ իթմիշ տիր։

Աթինա, 10 հոկտ.

Գրալ վէ գրալիչա կէլէճէք բէնիչէնպիհ կիւնիւ Աթինաեա ամտէթ վէ մուգաբլէթի իսէճէք տիրլէր։

Էհալի թարաֆընտան ֆէվգէլատէ սապրբաշլըգլա պէրլէնիլմէքտէ օրան միշարիէյհիմա հաղարաթընէն իսթիդալի իլլէն, Գօրֆուտա, Բիրեատա վէ Աթինատա պիւիւք թէատրիքեամ կէօրիւլմէքտէ տիր։

Հէյլեթի վիւքէլա, մէգքիւր խաթիգալէրին բրօկրամընը գարարլաշըրաճադ տուր։

Գրալը, Եվրօբա տիւէլի մուազամասը նէզտինտէ մուգու պուրան գիեարէթինտէն Եունանիսթանա պիւիւք մուհասէնաթ հուսուլէ կէլէճէկինէ իսկեաթ օլունմուշ տուր։

Բակիւզա, 10 հոկտ.

Բիզա բաշա Բօսկօրիչատա պէքլէնիլմէքտէ տիր։ Թէէմին իտիլիկինէ կէօրէ, միւշարիէյհ, էկէր միմքին օրուր իսէ, Գարատաղը-լար իլէ պիր սուրէթի թէսվիեէ պուլմագ իչին մուխապէրէ իթմէքլիկէ մէմուր օրմուշ տուր։

Բարիս, 10 հոկտ.

Ալմանեա, Ավսթրիա վէ Ֆրանսա, Ինկիլթէրրանըն Եարդա տայիր թէքլիֆաթընը գապուլ իթմէմիշլէր տիր։

Գօնթ տը Մուի, Ֆրանսա ճիմհուրիեէթինին Աթինա սէֆարէթինէ թայէին օլունմուշ տուր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մալթիա պիտաեէթ մահքէմէսի միւտաիյի ումումի մուավինլիկի, Մասսու պիտաեէթ մահքէմէսի միւտաիյի ումումի մուավինի սապրդ Անվէր պէյ էֆէնտիեէ.

Տէպրէ վիւթեարրըքը Ֆէրիա պէյ էֆէնտիեէ, բիւթպէյի ուլէա սընրքը սանիսի.

Գապ Այի Թէլէկրաֆ պաշ մէմուրը Ֆախրի պէյէ, բիւթպէյի սանիեէ սընրքը սանիսի.

Ատանա վիլայէթի թէրճէմանը-ը, վիլայէթի մէգքիւրէ մահքէմէյի պիտաեէթ ագասընտան Աէ-տիս Սիրքան էֆէնտիեէ, բիւթպէյի սալիսե իլէ.

Մանասթըր վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի միւտաիյի ումումի սանիսի, Գօսօվա վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի միւտաիյի ումումիսի սապրդ Նազիֆ պէյէ.

Գօսօվա վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի միւտաիյի ումումիլիկի, Մանասթըր վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի միւտաիյի ումումիսի սապրդ Ահմէտ Էսիպ պէյէ.

Մուսուլ վիլայէթի պիտաեէթ մահքէմէսի միւտաիյի ումումի մուավինլիկի, Մալթիա պիտաեէթ մահքէմէսի միւտաիյի ումումի մուավինի սապրդ Էմին պէյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր։

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Եավէրանը հաղրէթի Շէհրիեարիէն, Իզզէթ պէյ էֆէնտի սէյրեահաթ իթմէք իւզրէ, մէէզունէն էվրօբա ճանիպինէ ադիմէթ իթմէք վէ խուսուսա Բարիսէ իճրա օլունաճադ թալիմէրատէ պուլունմագ իւզրէ, եարբնքի սալը կիւնիւ Ցէրիսաատէթտէն հարէքէթ էյլէեէճէք տիր։

Մէքքէ էմիրի շէրիֆ Ապտիւլ Միւթթալէպ էֆէնտի հաղրէթլէրինին պիյիք մախտումլարը Ահմէտ Ատնան պէյ էֆէնտի հաղրէթլէրի, կէչէն բաղար իրթէսի կիւնիւ Նէմցէ վապօրուլա Ցէրիսաատէթէ կէլէրէք, տաղրուճա բէտերի ալիէրինին Գանկճատա քեային եալըրբնա կիթմիշ օլտուգլարը իչիրիմիշ տիր։

Կէչէնքի նիսախմիզտէ թարաֆը աէվլէթի Ալիեէտէն ճէնօվա ճաղրաֆիա գոնկրէսինէ մէքթէպի Միւքքիեէյի շահանէ վէ մէքթէպի Սուլթանի մուալիմլերինտէն Մ. Սինվէնին մուրախխաս թայէին օլունաճաղընը եաղմըշ իսթ. Հալ պու քի միմիլէյհ կէլէճէք օգոստոստա Վէնէսիքտէ ինիդատ իտէճէք գոնկրէսէ մուրախխաս թայէին օլունմուշ օլտուգունտան, ոլ վէճհ իլէ թասհիհի քէյֆիեէթէ իպթիտար օլունուր։

Օսմանլը պաթուունա թագլիտէն պէեազ պաթուունան սիքքէ տարպ օլունուպ, իւզէրինէ աթէշ եալըբ-ղը էօրիւլէրէք, էօթէտէ պէրիտէ սիւրիւլմէկի կէօրիւլմէսէյլէ, թարաֆը հիւքիւմէթտէն ֆախլէրի հագ-դընտա թէհարրիեաթը լազըմէեէ իպթիտար գէլընընբղը մէսմու տուր։

Իրան շահը հաղրէթլէրինին էմ-միլէրի Հիւսամ իլ Սուլթանէ հաղ-ըէթլէրինէ, տիւն ագշամ մապէյնի հիւմմաեունտա պիր գիեաֆէթ քէ-շիտե պույրուլուպ, Իրան սէֆիրի Միրզա Մօհսին խան հաղրէթլէրլյ-լէ վիւքէլայը ֆիլիամ վէ պագը-նի սապրդ Անվէր պէյ էֆէնտիեէ.

Տէպրէ վիւթեարրըքը Ֆէրիա պէյ էֆէնտիեէ, բիւթպէյի ուլէա սընրքը սանիսի.

Գապ Այի Թէլէկրաֆ պաշ մէմուրը Ֆախրի պէյէ, բիւթպէյի սանիեէ սընրքը սանիսի.

Ատանա վիլայէթի թէրճէմանը-ը, վիլայէթի մէգքիւրէ մահքէմէյի պիտաեէթ ագասընտան Աէտիս Սիրքան էֆէնտիեէ, բիւթպէյի սալիսե իլէ.

Մանասթըր վիլայէթի խաթինաֆ մահքէմէսի միւտաիյի ումում

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀԷՐ ԹՕՀՈՒՄ ՔԵՆՏԻ ՄԵՑՎԷՍԻՆԻ ՎԷՐԻՐ

Պունու պիլմէյէն առամ եօդ տուը, էն ճահիլ պիր առամա պիլէ, տարը աղտաճքնտա, տամա գապաղը պիթէր, վէ եախօտ տարը էքիլիր իսէ շարկամ չըգար աէնիլիր իսէ, ինանմատրգտան պաշգա կիւլէր տախի։

Ֆաղաթ, դարի՛պ վէ հատաէն զիեատէ չաեանը թէէսի՛ւֆ պիր հալ, պաշգա միլէթլերի, վէ պաշգա վագրթլարը պիլմէյիլ, լաքին, չիմոի պիզոէ, միլէթճէ էֆքեար ու իթիդատլարա կէլինճէ, պունուն տաղան տապանա զըտը կէօրիւլմէքտէ տիր, պինդերճէ քէտան, էն զիեատէ ադէ, ֆիրրէ, վէ հիսապա, թէճրիպէյէ մուղայիր օլան հէր լագբրտրեա ինանմագտա տըր, վէ տէյիլ եալընըզ ինանմագտա, իլլա տէրունի տիլտէնատ, ինանմագլըզա արզու իթմէքտէ վէ հալը պուլունմագտա տըր, վէ պիթթապի, չօղլար, պունարը ալտաթմագլըգտա, քէնտիլերճէ մէնֆաաթ, վէ ալտաթմամագլըգտա, եանի տօղրու սէօյլէմէքլիքտէ մազարբաթ կէօրմէքտէ օլտուղլարընտան, եալանա տէվամ ու իդատամ իթմէքտէ, վէ պինատէն ալէյհ, եալան թօհումու էքմէքտէ, վէ խալգըմըզը եալանա, բիեաեա, վէ միատահենեեէ ալըշտըրմագտա տըրլար։

Ի՛քի իւչ սէնէտէն պէրու, պինլերճէ եալանլար սէօյլենիլտի, եաղըլտը, վէ օգունատու, վէ քեաֆֆէսինին տէ եալան օլտուղու, կէրչի մէյտանէ չըգտը, վէ վագրթլար կէչերէք անլաշըլտը, հալ պու քի, նէ եալանը իճատ իտէնլէր, սէօյլէյէնլեր, վէ եազանլար զերրէ գատար ութանըրլար, վէ նէ տէ խալգտան պիր առամ չըգըլ տա, պունարա գարշը սիթէմլեր օգուտու։

Պու ճայիպ վէ մուղիրը հալ, հալէատէ տէվամ իլլէմէքտէ տիր, չունքի խալգըմըզ ումում տուրէթտէ ֆի՛քրինէ վէ գուլաղքնա հօշ կէօրիւնէն եալանը սէվմէքտէ վէ արզու իլլէմէքտէ տիր։

Պունտան տա զարիպի վար տըր, միլէթիմիզ իւղերինէ, էմնալի կէօրիւրմէմիշ սուրէթտէ պիր ուեուշուգլուգ վէ պիր վաղիֆէսիզլիք չէօքմիշ տիւր։ Հէր կիւն հէր զաղէթալարտա, կէրէք պուրաճա վէ կէրէք թաշրալարճա, վէ ալէլխուսուս առաջնորդլար վէ առաջնորդլուգլար ալէյհինատ, հէզարան նէվի թէշէքքիլէր վէ ուլղունատուղլուգլար օգունմագտա տըր, հալ պու քի քիմէնին դայանքնտա տէյիլ տիր, մէյտանտա պիր միլէթ վար մը տըր եօդ մու տուր անլաշըլմամաղ, պու ֆէնալըգլարըն էօնիալընճագ մը տըր ալընմաեաճագ մը տըր, վէ քիմին դայրէթի, ագլը, վէ հիմմէթիյլէ, վէ նէ թէտպիր ու թարիդ իլէ ալընճագ տըր վէ ալընապիլէճէք տիր, պիլինէմէզ, չիւնքի, պիզատէն պաշգա, նէ սօրան վար տըր, նէ արաեան վար տըր, վէ նէ տէ պիր մէրադ իտէն վար տըր։ հէր քէս, հէր զաղէթաեը, սալթ պիր մասալ կիպի օգուեուպ պիր թարաֆա ամմադտա, վէ քէնտի քէյֆինէ պադմագտա տըր։

Պուրատա, բաթրիդխանէ, սայքի դարալը պիր հալտէ պուլունմագտա օլտուղու կիպի, մէքթէպլէր վէ քիլիսէլէր տախի, բէք սէֆիլ պիր հալտէ պուլունմագտա տըրլար։ վէ խալգըմըզ իչինատէ ախլաղ պօղուգլուղու օլ գատար արթմագտա տըր քի։ էհլի տիդգաթլարը մուճիպի մէյեուսիյէթի օլմագտա տըր։ վէ քէզալիք փրկիչիմիզ տախի, էլէմպախշ պիր հալ քէսպ իթմէքտէ տիր։

Արթըգ օլ թաշրալարը հալէրի, տիլ իլէ վէ գալէմ իլէ թարիֆ օլունուր չէյ տէյիլ տիր, նէ հէր եէրտէ առաջնորդ վար տըր, նէ հէր եէրտէ մէքթէպ, վէ նէ տէ հէր եէրտէ բարաս վար տըր։ պիչարէ էհալի, էն տահ վէ էն էսկի վագրթլարտան զիեատէ մէթրուք վէ սէֆիլ պիր հալտէ պուլունարադ, անճագ պուրատան պիր իմատա վէ պիր համիյյէթ պէքլէմէքտէ տիր։

Շիմոի, մէքթէպ, բարաս, վէ առաջնորդ եօդ տուր, հայտէ պու կիւնատէն վաղ կէչէլիմ։ լաքին, ինան իչին հիչ տէյիլ իսէ պիր իւմիտ վէ պիր չալըշմագ լազըմ տըր, պարի իլերուսի իչին, օլաճաղընա տայիր պիր իւմիտ վա՞ր մը տըր։ հա՛չա, օ տախի եօդ տուր։ վէ իչթէ էն զիեատէ չաեանը թէէսի՛ւֆ պուլունան խուսուս տա պու խուսուս տուր։

Հէր չէյ պէրթարաֆ իտէլիմ, վէ եալընըզ պիր նօդթատեա ամթիր նիկեահ իտէրէք, թէմքինի սուրէթտէ տիւչիւնէլիմ, միլէթիմիզ, սահիհէն պու սէֆիլ հալտէ պուլունմագտա՞ մը տըր, եօգտա տէյի՞լ մի տիր։ էկէր պուլունմագտա իսէ, թէքրարէն սօրարըզ, պունուն չարէսինի քի՞մ վէ գա՞նդի հէյեէթ տիւչիւնմէքտէ տիր, ն՞իմտա վիրմէքտէ տիր, նէ՞ վագրթի վէ նա՞տրլ եարաճագ տըր, պարի պունու պիլիպ տէ թէսէլլի պուլմալըեըզ։ վէ, եօդ, էկէր միլէթիմիզ սէֆիլ հալտէ տէյիլ իսէ, դաղէթալարտա եազըլանլարը քեաֆֆէսի տախի թէքզիպ իտիմէլի տիր։

Հէր քէսին ագլը վէ վիճատնը չէհատէթ իտէր քի, դաղէթալարտա օգուտնան սէֆիլլիքլէրին քեաֆֆէսի տախի սահիհ օլտուգտան պաշգա, հաթթա մէգքիր եազըլանլար, տէրքեար օլան մատտի վէ մանէվի սէֆիլլիքլէրին, եիւզտէ պիրի պիլէ տէյիլ տիր։ Պիզ պու պապատ իտտատա իտէրիզ։ զիրա, չիմոիյէ գատար եազըլանլար, արթըգ մէճպուրիյյէթլէր հասըլ օլմուշ չէյլէր տիր, եօգտա, էկէր պիզիմ կէօզիմիզ իլէ պադըլաճագ օլտա, չայեանը մէճմունիյյէթ, պիր գալէմ պիլէ չէյ վէ հալ պուլունմաեաճագ տըր, վէ պունատա տա, քիմսէ միւպալաղա կէօրմէմէլի տիր, չիւնքի, հէր եէրին լամգատը մագամինատա պուլունան պուրատտաբի միլէթճէ հալիմիզ, պու մէրթէպէ պիր գուրէթթ բէնչէսինտէ գալմըշ պուլունուր իսէ, արթըգ թաշրալարը հալէրի, քէնտու քէնտույէ անլաշըլըր։

Տէր.քեար օլան ուսուլ, վէ պուլունան տատամլարըմըզ իլէ, պու միլէթին իտտատա օլունմամեաճագը, կիւնէշ կիպի աշիքեար տըր, չիւնքի, եիկիրմի սէնէտէն պէրու թէճրիւպէսի կէօրիւրմիւշ, վէ իտտատյէ միւդիմէտիր տէյի զանն օլունան զէվաթքն հէման քեաֆֆէսի տախի մէճլիսլէրէ չագրըլտըգտա, քէնտի էհլիյէթի վէ լիեագաթլարընը կէօսթէրմիշէր տիր։

Պիզիմ տիդգաթըմըզա նէզարէն, հէր քէս կէօզիւնիւ Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինէ ապիքմիշ տիր, հէր քէս, հէր նէվի էյիկկի, չարէյ, թէտպիրի, վէ էհլիյէթ ու լիեագաթը անատէն պէրլմէմէքտէ տիր, հալ պու քի, միչարիէյ հատտատ քի, նէ՞ ույգուեա վէ նէ՞ ուեանըգլըզա պէնզէեօր իտի։

Պէյլէճէ պիր խայլի վագրթ տահա կէչալ, վէ կիճէ գարանլըգը պատմագ իւզրէ իքէն, ժան սեատա գպգտը։ Մէզպուրէ, վագտա արթըգ եօրկունլուգ հիտա իթմէեօր իտի իսէ տէ, գարիրդէն տաճլըգընը հիտա իթմէկէ պաշտատը։

Բարիս, էօյլէ պիր շէհիր տիր քի, սէֆալէթի վէ զարուրէթի բէք չօգ օլմասը.յլա պէրատպէր, շէֆգաթի ու մէրհամէթի տէ ատա էքսիք տէյիլ տիր, վէ վագտա էօմրիւնիւն իմթիտատը իչին պիր բարչա էքմէկ մուհթաճ օլանա, մէգքիր պիր բարչա էքմէք իթմա օլունուր իսէ տէ, չու գատատը քի, մէգքիր սատագայը ատմագ իչին, էլ ուզաթմագ լազըմ տըր։

Հալպու քի մանիմիմիզ օլտուղու իւզրէ, ժան էն ճիւղի բէճայը պիլէ պէեան իթմէքլիկէ միւդիմէտիրէ օլմանեքպ, էօմրիւն իհթիեաճաթքընն տախի քէնտիսինճէ իսմի եօդ իտի, նատրլ քի շու էոնատէ տախի պիր սըզընթը հիտա իթմէքտէ իտի ատմա, պու սըզընթընն նէտէն նէչէթ իթտիկինի, վէ պու սըզընթըյը կէչիրմէք իչին նէ լազմ օլտուղունու պիրմէմէքտէ իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, կէնճ գըզ թէքրար եօրունա տէվամ իթմէկէ պաշտատը, լաքին աեագլարընտա տախի պիր տէրմանսըզլըգ օլտուղունան, կիւճ իլէ եիւրիւեէպիլտու, պէչ ալթը սէնէտէն պէրու, քէնտի էհլիյէթի տէրէճէսինի անլատրբրմըշ օլտուգտան պաշգա, կէրէք նամիզաճլըզընտան, վէ կէրէք սայիր սէպէպլէրտէն տօլաեը, իտարէյի միլէթճէ ատէմի իգթիտարը պուլունտուղունու բէսմէն վէ ալէնէն պիտիրմիշ, իգբար իմմիշ, վէ մէսուլյյէթի վէ վէպալը, սայիրլերը իւղէրինէ պըրագարագ, բաթրիգխանէէտէն պիլէ ուզաղա չէքիրմիշ, վէ եա թէպտիլի ապ ու հավա, վէ եա տա տէֆի զամ ու էլէմ նիյյէթիյլէ, քէօյտէն քէօյէ սերսերի կէզմէկէ պաշլամըշ տըր։

Միւչարիէյյհ հազրէթլերինին պու կիտիշ իլէ, գըրդ սէնէ տահա բաթրիգլիգտէ դալմասընը, կէրչի իհթիմալի գավիտէն կէօրիւրիւղ, լաքին, արթըդ պունատան սոնրա, պունատան զիեատէ իյի սուրէթտէ բաթրիգլիգ իտէպլէճէկինէ տէ, ասլա ինանմաեաղ, չիւնքի, կէօրիւնէն քէօյէ, գըլաղուշ իսթէմէզ, տերլեր տարպը մէսէլ տիր, վէ պու սահիհլիկի տէ թատտիգ իսէճէք, բէք գավի վէ բէք գուվվէթլի սէպէպլեր վար տըր...։

Մէզքիւր սէպէպլերին թաֆսիլաթընա կիրիշմէք իսթէմէյիզ, զիրա հէմ սըրասը տէյիլ տիր, վէ հէմ տէ, զաթէն քեամիլ վէ էհլի տիդգաթ զաթլար պիլմէքտէ տիրլեր։ Ֆաղաթ, եալընըզ շու գատարընը իշար իտէրիզ քի, Պաղը Ալի նէզտինտէ, պիր բաթրիգ հազգընտա վիճուտի էհէմմիյյէթտէն պուլունան էմնիյյէթ վէ հիւսնի թէվֆիճճիւհ քէնտի միհվերինտէն օյնամըշ օլտուգտան պաշգա, նիչէ եալիսկոպպար իլէ վարպապետլեր տախի, պազը մէրթէպէ տիրկիրլիք բէյտա իթմիշ պուլունտուղլարընտան, էօյլէ զանն իտէրիզ քի, պիր ուֆաղ սէպէպ, իմմիզաճճա նիֆագա մէյտան օգուեաճագ տըր։

Պունատան տա գաթթինագար, միլէթիմիզ կիպի պիր միլէթի, վէ ալէլխուսուս պէօյլ պիր նազիք վագրթտա, իտարէ իթմէքլիքտէ, բէք չօգ միչքիլթի պուլունտուգտան պաշգա, հէր զաթտա իսէ, հէր նէվի ֆաղիկէթի խատտէն պուլունամազ, իհթիմալ տիր քի, Ներսէս Սրբազանտա, վագթինէ վէ ֆուրսաթլինա կէօրէ, խալգըն հիւսնի թէվֆիճճիւհինի գազանըգ, վէ քէնտու հազգընտա, հատտ ու հուատուտան զիեատէ մէտհ ու սէնալէր օգութտուրապիկէճէք խասսէլէր վար տըր, օնա պիր չէյ տէյմէյիզ։ Լաքին, շու տա սահիհ տիր քի, միչարիէյյհին միւտտէթի իտարէսինտէ, սայիր բաթրիգլէրտէն զիեատէ պիր ֆարգ կէօրիւլէմէքտէն պաշգա, վուգուաթլար էսէրի օլարագ, ֆաղլա ֆէնալըգլար տախի տօղմուշ, վէ զարըրընը միլէթ չէքմէկէ պաշլամըշ տըր։

Պիզ պու միլէթտէ, բաթրիգ օլուպ տա, իշ կէօրէպիլէճէք պիր առամ պուլունմատըզը իչին թէճաճիւպ իթմէյիպ, իլլա, հալէա օլ իւմիտտէ պուլունմագլըզդա տէվամ իտիմէսի իչին թէճաճիւպ իտէրիզ։

Պու միլէթէ բաթրիգ օլուպ տա իշ կէօրմէքլիք, Պիզմարդ օլուպ տա Ալմանեաեը իտարէ իթմէքլիքտէն չօգ կիւճ տիր, պինդերն ալէյհ, Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինի, օլ պապատ թայեիպ իթմէյիզ։

Զի՛ չարէ, պիր քէրրէ, հէր քէսի մէտհ իթմէքլիք, հէր քէտէն, գուտրէթինտէն զիեատէ ոէմէրէ պէքլէմէքլիք, վէ խէեալաթ իլէ քէնտի քէնտիմիզի ալտաթմագլըգ իլլէթի թօհումու, միլէթիմիզատէ էքիրմէկէ պաշլամըշ օլտուղունան, թապիսթիյլէ տէ, մէգքիր թօհումուն մահսուլու ալընմագտա, վէ պիհուշչուգ տէվրի հիւքմ ու տէվամ իյլէմէքտէ տիր։

Մէգքիր վազիֆէսիզլիք հազգընտա պիր միսալ պէեան իտէլիմ։

Եալօվա ճիվարլարընտա պուլունան քէօյէրին, բաթրիգխանէմիզէ, անճագ պէչ ալթը սատթ մէսաֆէտէ օլուպ, վէ մէգքիր գարիյէլերտէն իսէ, հէր կիւն Իսթանպօլտա, եիւզլերճէ քիշիյէր պուլունտուղու մալիմ օլտուղու կիպի, թաշրալարտա, ֆիլան ֆիլան առաջնորդլար իչին տախի, չէօյլէ չէօյլէ իշլեր կէօրիւպ իսրահաթլար եաբըեօրլար իմիշ, միլէթիմիզի եէրտէն կէօյէ չըգարբեօրլար իմիշ տէնիլէրէք, հէր կիւն զաղէթալարընտա տերճ իտիլէն պէնտլեր վէ մէքթուպլար տախի մալիմատիր։

Պու կիւնլերտէ Եալօվա թարաֆլարընտան կէլմիշ օլան պիր զաթտան ալտըգընմըզ մալիմատա նազարէն, էլլիչէր եիւզեր Հայ խանէլերի պուլ-

ԿԻՃԷ ՍՈՒԼԹԱՆԸ

(221)

—

տուղու թարաֆտան կիթմէկէ պաշլատը։ Անճագ մէզպուրէ եավաշ եիւրիւմէքտէ օլտուղու ճիհէթլէ, միւզիգանը սէսլերի ուզագլանարագ իշիտիլմէզ օլտու, վէ թապիսթիյլէ քէնտիսինէ բէհպերլիք իտէճէք հիչ պիր չէյ գալմատը։

Օլ վագրթ գարշըսընա չըգան իլք սօգաղա կիրտի, վէ ատա ֆիրար նիհէթինատ պուլունմատըզը հալտէ, խայլիճէ գաթը մէսաֆէ իթտի։

Ժան եօլատա եիւրիւրքէն կէօղէրինի աշաղը ապիքմիշ օլուպ, պագըշնատան իսէ, եօլունու շաշըրմըշ օլտուղու անլաշըլմաեօր իտի։ Էլպիսէսինէ կէլինճէ, պու տա քէօյլու գըզլարը էլպիսէսի օլուպ, եիւրիւեիշիւ տէ սապին վէ միւնթազամ օլմալէ, հագգընտա տիգգաթը ումումիեէյի տավէթ իտէճէք հալ ու հարէքէթ եօգ իտի։ Պէօյլէճէ պու պիչարէ գըզ, քիմսէնին տիդգաթընը ճէլպ իթմէեէրէք, պիր խայլ գալապալըգլը վէ շամանթալը մահէլլերտէն կէչտի։

Ժան սատթլարճա եօլունա տէվամ իթտի, վէ եալընըզ քէյֆի իճապընճա, եօլունու թէպտիլ իտէրէք, պագէն սաղ վէ պագէն սօղ թարաֆտան կիթմէքտէ, վէ գարշընա պիր մանի չըգմատըգճա, տօղրու եօլատան շաշմամագտա իտի։ Պիր արալըգ պու պէտապխթ գըզճըզազ, հէմման Բարիսին խարիճինէ, վէ օղ զէման զայրի մէսքիւն օլան ըրխթըմիար իւղերինէ վասըլ օլմուշ օլտուղու հալտէ, ֆէվզէլատէ եօրկունլուգ հիտա իտէրէք տուրմանա մէճպուր օլտու։ Մէրգումէնին տուրատուղու մահէլլատէն իքի իւչ տարմ ուզագտա, Ֆոսֆ–Սէն–Վի.քթօր սօգաղընը ալթ թարաֆը մէվճուտ օլուպ, էկէրչի Ժան մէղքիր սօգաղա կիրսէ իտի, Սիմէօղ ֆամիլեասը խանէսինէ վասըլ օլապիլիր իտի։ Լաքին հա՛յբֆ քի, պիչարէ գըզճըզազ, մէղքիր տիւք սիրսիլէսի խանէսինին պիւիւք գաբուտունան թմա գարշըսընտա պուլունա իտի պիլէ, էճատատընն գօնաղընը թանքեամանարագ, վէ վալիսէսինին պուսէլէրինի տէրլատթը իտէմէեէրէք կէչիպ կիտէճէք իտի։

Կէնճ գըզ, գալաբրըմ եօլունու պրագըպ, եօլուն սարբ օլան քէնարլարընա էնտի. մահէլլի մէղքիրտէ պիւիւք աղաճ քէօքլերի պուլունմալէ, պու ադաճլարատան պիրսիսինին իւղերինէ օթուրատու, վէ տիրսէքլերինի տիղէրի իւղերինէ տաեամըպ, պաշընը տախի իքի էլլերի իչինէ ատաբ, վէ սոնրա կէօղլերինի, տեադլարը ալթընտա ճէրէեան իթմէքտէ օլան ֆիւչիւք պիր բրմաղա տօղրու չէվիրտի, վէ պիր նէվի ուեուշուգլուգա տիւչար օլտու քի, նէ՞ ույգուեա վէ նէ՞ ուեանըգլըզա պէնզէեօր իտի։

Պէօյլէճէ պիր խայլի վագրթ տահա կէչալ, վէ կիճէ գարանլըգը պատմագ իւզրէ իքէն, ժան սեատա գպգտը։ Մէզպուրէ, վագտա արթըգ եօրկունլուգ հիտա իթմէեօր իտի իսէ տէ, գարիրդէն տաճլըգընը հիտա իթմէկէ պաշլատը։

Բարիս, էօյլէ պիր շէհիր տիր քի, սէֆալէթի վէ զարուրէթի բէք չօգ օլմասը.յլա պէրատպէր, շէֆգաթի ու մէրհամէթի տէ ատա էքսիք տէյիլ տիր, վէ վագտա էօմրիւնիւն իմթիտատը իչին պիր բարչա էքմէկ մուհթաճ օլանա, մէգքիր պիր բարչա էքմէք իթմա օլունուր իսէ տէ, չու գատատը քի, մէգքիր սատագայը ատմագ իչին, էլ ուզաթմագ լազըմ տըր։

Հալպու քի մանիմիմիզ օլտուղու իւզրէ, ժան էն ճիւղի բէճայը պիլէ պէեան իթմէքլիկէ միւդիմէտիրէ օլմանեքպ, էօմրիւն իհթիեաճաթքընն տախի քէնտիսինճէ իսմի եօդ իտի, նատրլ քի շու էոնատէ տախի պիր սըզընթը հիտա իթմէքտէ իտի ատմա, պու սըզընթընն նէտէն նէչէթ իթտիկինի, վէ պու սըզընթըյը կէչիրմէք իչին նէ լազմ օլտուղունու պիրմէմէքտէ իտի։

Հէր նէ հալ իսէ, կէնճ գըզ թէքրար եօրունա տէվամ իթմէկէ պաշլատը, լաքին աեագլարընտա տախի պիր տէրմանսըզլըգ օլտուղունան, կիւճ իլէ եիւրիւեէպիլտու, պէչ ալթը սէնէտէն պէրու, քէնտի էհլիյէթի տէրէճէսինի անլատրբրմըշ օլտուգտան պաշգա, կէրէք նամիզաճլըզընտան, վէ կէրէք սայիր սէպէպլէրտէն տօլաեը, իտարէյի միլէթճէ ատէմի իգթիտարը պուլունտուղունու բէսմէն վէ ալէնէն պիտիրմիշ, իգբար իմմիշ, վէ մէսուլյյէթի վէ վէպալը, սայիրլերը իւղերինէ պըրագարագ, բաթրիգխանէէտէն պիլէ ուզաղա չէքիրմիշ, վէ եա թէպտիլի ապ ու հավա, վէ եա տա տէֆի զամ ու էլէմ նիյյէթիյլէ, քէօյտէն քէօյէ սերսերի կէզմէկէ պաշլամըշ տըր։

Միւչարիէյյհ հազրէթլերինին պու կիտիշ իլէ, գըրդ սէնէ տահա բաթրիգլիգտէ դալմասընը, կէրչի իհթիմալի գավիտէն կէօրիւրիւղ, լաքին, արթըդ պունատան սոնրա, պունատան զիեատէ իյի սուրէթտէ բաթրիգլիգ իտէպլէճէկինէ տէ, ասլա ինանմաեաղ, չիւնքի, կէօրիւնէն քէօյէ, գըլաղուշ իսթէմէզ, տերլեր տարպը մէսէլ տիր, վէ պու սահիհլիկի տէ թատտիգ իսէճէք, բէք գավի վէ բէք գուվվէթլի սէպէպլեր վար տըր...։

Մէզքիւր սէպէպլերին թաֆսիլաթընա կիրիշմէք իսթէմէյիզ, զիրա հէմ սըրասը տէյիլ տիր, վէ հէմ տէ, զաթէն քեամիլ վէ էհլի տիդգաթ զաթլար պիլմէքտէ տիրլեր։ Ֆաղաթ, եալընըզ շու գատարընը իշար իտէրիզ քի, Պաղը Ալի նէզտինտէ, պիր բաթրիգ հազգընտա վիճուտի էհէմմիյյէթտէն պուլունան էմնիյյէթ վէ հիւսնի թէվֆիճճիւհ քէնտի միհվերինտէն օյնամըշ օլտուգտան պաշգա, նիչէ եալիսկոպպար իլէ վարպապետլեր տախի, պազը մէրթէպէ տիրկիրլիք բէյտա իթմիշ պուլունտուղլարընտան, էօյլէ զանն իտէրիզ քի, պիր ուֆաղ սէպէպ, իմմիզաճճա նիֆագա մէյտան օգուեաճագ տըր։

Պունատան տա գաթթինագար, միլէթիմիզ կիպի պիր միլէթի, վէ ալէլխուսուս պէօյլ պիր նազիք վագրթտա, իտարէ իթմէքլիքտէ, բէք չօգ միչքիլթի պուլունտուգտան պաշգա, հէր զաթտա իսէ, հէր նէվի ֆաղիկէթի խատտէն պուլունամազ, իհթիմալ տիր քի, Ներսէս Սրբազանտա, վագթինէ վէ ֆուրսաթլինա կէօրէ, խալգըն հիւսնի թէվֆիճճիւհինի գազանըգ, վէ քէնտու հազգընտա, հատտ ու հուատուտան զիեատէ մէտհ ու սէնալէր օգութտուրապիկէճէք խասսէլէր վար տըր, օնա պիր չէյ տէյմէյիզ։ Լաքին, շու տա սահիհ տիր քի, միչարիէյյհին միւտտէթի իտարէսինտէ, սայիր բաթրիգլերտէն զիեատէ պիր ֆարգ կէօրիւլէմէքտէն պաշգա, ֆաղլա ֆէնալըգլար տախի տօղմուշ, վէ զարըրընը միլէթ չէքմէկէ պաշլամըշ տըր։

Պիզ պու միլէթտէ, բաթրիգ օլուպ տա, իշ կէօրէպիլէճէք պիր առամ պուլունմատըզը իչին թէճաճիւպ իթմէյիպ, իլլա, հալէա օլ իւմիտտէ պուլունմագլըզդա տէվամ իտիմէսի իչին թէճաճիւպ իտէրիզ։

Պու միլէթէ բաթրիգ օլուպ տա իշ կէօրմէքլիք, Պիզմարդ օլուպ տա Ալմանեաեը իտարէ իթմէքլիքտէն չօգ կիւճ տիր, պինդերն ալէյհ, Ներսէս Սրբազան հազրէթլերինի, օլ պապատ թայեիպ իթմէյիզ։

Զի՛ չարէ, պիր քէրրէ, հէր քէսի մէտհ իթմէքլիք, հէր քէտէն, գուտրէթինտէն զիեատէ ոէմէրէ պէքլէմէքլիք, վէ խէեալաթ իլէ քէնտի քէնտիմիզի ալտաթմագլըգ իլլէթի թօհումու, միլէթիմիզատէ էքիրմէկէ պաշլամըշ օլտուղունան, թապիսթիյլէ տէ, մէգքիր թօհումուն մահսուլու ալընմագտա, վէ պիհուշչուգ տէվրի հիւքմ ու տէվամ իյլէմէքտէ տիր։

Մէգքիր վազիֆէսիզլիք հազգընտա պիր միսալ պէեան իտէլիմ։

Եալօվա ճիվարլարընտա պուլունան քէօյէրին, բաթրիգխանէմիզէ, անճագ պէչ ալթը սատթ մէսաֆէտէ օլուպ, վէ մէգքիր գարիյէլերտէն իսէ, հէր կիւն Իսթանպօլտա, եիւզլերճէ քիշիյէր պուլունտուղու մալիմ օլտուղու կիպի, թաշրալարտա, ֆիլան ֆիլան առաջնորդլար իչին տախի, չէօյլէ չէօյլէ իշլեր կէօրիւպ իսրահաթլար եաբըեօրլար իմիշ, միլէթիմիզի եէրտէն կէօյէ չըգարբեօրլար իմիշ տէնիլէրէք, հէր կիւն զաղէթալարընտա տերճ իտիլէն պէնտլեր վէ մէքթուպլար տախի մալիմատիր։

Պու կիւնլերտէ Եալօվա թարաֆլարընտան կէլմիշ օլան պիր զաթտան ալտըգընմըզ մալիմատա նազարէն, էլլիչէր եիւզեր Հայ խանէլերի պուլ-

մէքտէ իտի։

Դարանլըգ պատաբզը զէման, Սէն Նէհրի տէ պիր տիւման իլէ գաբլանաբ, վէ մէգքիր տիւման սէպէպլինատէն սօղագլարը օրթատանտա թատրիդ իտիմիշ օլան կաղ ֆէնէրլերինին ըշըգլարը.յլա, էվէրտէքքի այաքընըգլարը զիեատը զայպ օլմագտա, վէ գայմագտա օլան գալաբրըմարը թէնվիր էյլէմէմէքտէ իտի։ Եօլատա կիտիպ կէլէնլեր իսէ, գարանլըգ վէ տիւման սէպէպլինատէն պիրի պիրլերինին կէօրմէկերէք եէկտիկերլերինէ չարբրըմագտա, վէ պու սըրատա պիր թագըմ քիւֆիւր վէ հագարէթլեր իթմէքտէ իտիլեր։ Պիր թագըմ արապա խըզմէթքեարլարը տա, էլլերինատ մէչալէլեր օլտուղու, վէ «վա՛բատա» տէյի պաղըրտըգլարը հալտէ, կիճ գալմըշ օլան պաղը արապարարը էօնլերինատ գօչմագտա, հարպուքի ատրատաճըլար քիմսէյի չիյնէմէմէք իչին, պէյլիրլերի միւմքին մերթէպէ ահէսթէ ահէսթէ եիւրիւթմէքտէ իտիլեր։

Պու հէնկեամատ Ժան, եալընըզ տիվանէլերին հիտա իթմէլերինէ մախսուս օլարագ, մանէասըզ պիր գօրգու հիտա իյլէմէքտէ իտի։ Պաղթէթէն մեզպուրէնին էթրաֆընտա պիւիւք պիր սուլուգ հասըլ օլուպ, կէօրմէքտէ օլտուղու ճիւղճէ այաքընըզ տա պիւռպիւթիւն զայպ օլտու, վէ անքն եէրինէ էթրաֆքընը ադիմ պիր գարանլըգ իհաթա իթտի։ Մէրգումէ պուարալըգ Նօթր–Տամքն վասի մէյտանընա կէլմիշ իտի։

Կէնճ գըզ տուրմատա ճէսարէթ իտէմէտիկինատէն, տայիմա իլերուլէմէքտէ իտի։ Պու վէճճ իլէ Նօթր–Տամ նամ ուրու քիլիսէնին, մաղարա աղը կիպի աչըգ օյան պիւիւք գաբուսունա վասըլ օլարագ, պունուն դատէմէլերինատէ կէչտի, վէ քիլիսէնին գաբալը օյան գաբուսունա չարբրըմասը.յլա, քէնտիյի թութամատըպ, տէօշէմէ թաշլարընան պիրիսինին իւղերինէ տիւչիւ, վէ հէօնկիւր հէօնկիւր ադլատարագ, օրատա չէօմէլիպ օթուրատու։

Թէարինէն մերգումէնին կէօղ եաշլարը ադալաը, ահ ու էնինլերի թիւքէնտի, վէ դալալինի թազիգ իթմէքտէ օյան հէեէճան ու իդտիրատը տա զայիլ օլտու, վէ ույգուիլէ պիրլիքտէ իւզերինէ պիր ուեուշուգլուգ կէլիպ, չօճուգ կիպի ուեումատա պաշլատը։

Լաքին սատթ, ագշամքն ան պիրի մուրմասը շամանթասընտան, Ժան պիրտէն պիրէ ուեանարագ, վիճուտինի եէնիտէն պիր գօրգու իսթիլա իյլէտի, վէ հէր նէ գատար ֆիրար իթմէք ադմինտէ պուլունտու իսէ տէ, վիճուտինին սօղուգտան ուեուշմուշ օլմասը.յլա, կէնճ-լէրէ մախսուս օյան չէվիքլիկի զայպ օլմուշ, վէ ադատրտա քէօթրիւմ-լէշմիշ օլտուգունատան, կիւճ հալ իլէ աեաղա գալգապիլտի, վէ պիր

ԱՆՈՒՇ ԱՂԱՆԴԱՅԻ

ԳՐԱԾ ՍԱՐԳԻՍ ԱՂԱՆԴԱՅԻ ԿՈՂՄԻՑ

Ամերիկեան Ազգային Գրադարանի Հայ Գրականութեան Բաժնի Հաստատման Տարեդարձին Առթիւ

Ամերիկեան Ազգային Գրադարանի Հայ Գրականութեան Բաժնի հաստատման տարեդարձին առթիւ, Գրիգոր Սարգիս Աղանդայի կողմից նուիրուեցաւ 100 հատոր գրքեր։ Գրքերի մեծ մասը հրատարակուել է Ամերիկայում։ Գրքերի մի մասը նուիրուել է Գրիգոր Սարգիս Աղանդայի հոգեկան հարազատներից։ Գրքերի մի մասը նուիրուել է Գրիգոր Սարգիս Աղանդայի ընկերներից։ Գրքերի մի մասը նուիրուել է Գրիգոր Սարգիս Աղանդայի գործընկերներից։ Գրքերի մի մասը նուիրուել է Գրիգոր Սարգիս Աղանդայի աշակերտներից։ Գրքերի մի մասը նուիրուել է Գրիգոր Սարգիս Աղանդայի

լունմագտա օլան Գըլըճ քէօյտէ, Զուգուր քէօյտէ, Լալէ տէրէտէ, Մէրտեկէօղտէ, Եալագ տէրէտէ, Քէրէմէթտէ, վէ տահա սայիր քէօյլերտէ, մէ.քթէպ պուլունմատըգ-տան, Եանի մէ.քթէպլէրի գաբալը օյտուգտան պաշգա, պաղը քէօյ-լերտէ քահանայ տախի պուլուն-մագտա տէյիլ իմիշ, վէ ֆագըր-լըգ իսէ հիւքմ իթմէ.քտէ իմիշ։

Մէզքիւր դարիյէլեր Իզմիտէ թա-պի օլուպ, վէ Իզմիտին առաջնոր-դու իսէ, պիզզաթ Ներսէս Սրբա-ղան քէնտիսի օլտուղու հալտէ, Ստեփան վարդապետ, պիլվէ.քեա-լէ իտարէ իթմէ.քտէ տիր, վէ միւմա-կէյհ իչին տախի մէզքիւր մէհմա-ըկյէթտէն իսթիֆա իթմիշ տիր տէյի սեօյլէնմէ.քտէ տիր։

Արժ. Ստեփան վարդապետին չա-լըշդանլըղընը քիմսէ ինքեար իսէ-մէտիկի կիպի, Ներսէս սրբազանըն, մահզա օրարարքն բահաթքնը վէ թարագդը վէ թէգաատիւմիւնէ ար-զուքշ պուլունմասընը տախի քիմ-սէ ինքեար իսէմէգ, հալ պու քի, իլթէ հալլերիտէ պու իմիշ, արզու վէ նկյէթ քեաֆի տէյիլ տիր, իտա-ըէյէ իգթիտար պուլունմալը տբր, վէ էօյլէ պիր փոսի գազանքն, վէ պու գատար չօգ քէօյլերին իտարէլերի-նէ, ալէլխուսուս չու շիմտիքի թէ-եսիրսիզլիք զէմանքնտա, միւ-մկնէյհ վարդապետին եէթիշէմէ-յէճէկի աշ.քեար տբր, վէ պուրա-լարընը տա քիմսէ տուշինիպատէ է-հէմկնյէթի վիրմէ.քտէ տէյիլ տիր։

Իմտի, էկէր պիզզաթ Ներսէս սրբազան հազրէթլէրինին առաջ-նորդուղու թահթընտա օլուպ, վէ Ստեփան վարդապետ կիպի չալըշ-գան պիր բահիպին զիյրի իտարէ-սինտէ պուլունան, վէ նէֆսի բայի-թահթա պէշալթը սատի մէսաֆէտէ օլան մէզքիւր դարիյէլերտէ, մէ.-թէպ վէ բաբաս պուլունմազ իսէ, արթը թաշրալարտա.քի առաջ-նորդլուգլարտա պուլունան դարի-յէլերին վէ չէհիր վէ գատապալարընն, նէ հալտէ օլմալարընը, հէր քէս տուշինէպիլիր։

ՀԱՅՈՍՏԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

(ՃԻ-ՀԱ ԿԷՆԷՏ ՆԻ-ԻԷՊՂԷՆ ԳՈՒԲԱՅԻ)

Անշուշտ ամեն Հայ կը ծափահա-րէ այս վերջին յուսադրական յայ-տարարութեան որ աշխարհիս ամե-նէ մեծ և ազատասէր ազգային ժո-ղովի մը մէջ հանդիսապէս կարտա-սանուի, սակայն կան նաեւ այդ խօսքերուն մէջ կէտեր որոց ներքին իմաստն մեր համբաւեալ արթնու-թեան, քաղաքական հանճարին եւ ինքնասիրութեան զգալի արատ մը կը բերէ, այս է թէ մինչեւ ցայսօր ազգային Կեդրոնական Վարչութի-ւնը դաւառական Հայոց վրայ ի պաշտօնէ ճիշտ վիճակագրական տեղեկագիր մը հաղորդած չը լինե-լով մեծ տէրութեանց, Անկլիոյ կա-ռավարութիւնն այդ վիճակագրու-թիւնը պարտաստելու պաշտօնը կատանձնէ միւս տէրութեանց հա-մաձայնութեամբ։ Եթէ այսպիսի տարրական տեղեկութիւնէ անգամ զուրկ են տէրութիւնները, դիւրին է երեւակայել թէ որչափ մեծ է ի-րենց տգիտութիւնն Հայոց ուրիշ ներքին կարիքներու թիւրը պարու-նակէ, յանկէ անուանէ, և եթէ հնար է նշանակելով իւրաքանչիւր մարդու պաշտօնը, գործն ու աշ-խատութեան տեսակը։ Ի հարկէ այս-պիսի վիճակագրութեան մը պատ-րաստութիւնն մեծ դժուարութիւն-ներ ունի, մանաւանդ այս միջոցիս որ սովը մէկ կողմէ, և ուրիշ ծանր պատուհասներ միւս կողմէ՝ դաւա-ռացւոյն բնակութեան տեղն ու տնտեսական վիճակը վեր ի վայր ը-րած են զանազան դաւառներու մէջ, ի հարկէ շատ տեղերու Հայերն դժուարին պիտի լինի որոշել՝ իրենց բարուց և բրդախօս լեզուին պատ-ճառաւ՝ բուն Քուրդերէն, սակայն եթէ Կեդրոնական Վարչութիւնն անկարող է այս դժուարութեանց յաղթել, ուրիշ ինչ կարելի է յուսալ իրմէ։ Անտարակոյս ազգա-յին Կեդրոնական Վարչութիւնն ինքնին չէ կարող ամեն բան ի գործ դնել, ուշիմ ու բանիբուն գործա-կատարներու կարօտ է որ իր հրա-հանգները կատարուին։ Իր սահ-մանադրական գործակալներն ա-ռաջնորդներն ու դաւառական վար-չութիւնները կը սեպուին, սակայն ինչո՞ւ համար երբ այսպիսիներ պարտադնց կ'գտնուին չյանդգնմա-ներ ու չպատժեր, կամ, եթէ՝ ըստ սահմանադրութեան՝ իրաւունք չու-նի քնարուած մարմին մը պաշտօ-նանկ ընել վճռաբար, ինչ պատ-ճառաւ ազգային հանրական շա-հուց վերաբերեալ գործերու հա-մար իր կողմէ յատուկ պաշտօնա-կալներ չուղարկեր դաւառագլուխ քաղաքներն, որ մերթ ընդ մերթ շրջաններ ընեն և Հայաստանցւոց ոչ միայն նիւթական, այլ կրթա-կան, տնտեսական, երկրագործա-կան ու թուական վիճակին վրայ տեղեկագիրներ հաղորդեն։ Սահ-մանադրութիւնն յատուկ արամա-դրութիւն մ'ունի ազգահամարի մասին, և քանի տարիէ ի վեր քա-նի՛ քանի Վարչութիւններ, Պատ-րիարքներ, Դիւանապետներ եկան գային, և այդ տրամադրութիւնն, որ կենսական խնդրոյ մը կը վերա-բերի, անգործադրելի թողուցին։ Կենսական բսինք՝ վասն զի ոչ միայն ազգային արոյց հաստատութեան կը ծառայէ ազգի մէջ վիճակագրու-թիւնն, այլ և անոր ներքին զար-գացման կամ քայքայման պատ-ճառները հետազօտելու, ծնունդոց ու վախճանմանց, գաղթականու-թեանց և բազմամարդութեան և ուրիշ բազմագիսի անտեսական խնդիրներ լուծելու կ'օգնէ, և ինչ-պէս այժմ մեղի համար ժողովրդ-եան մը քաղաքական կազմաւո-րութեան իբրեւ հիմ ևս կրնայ ընծուիլ։ Ամեն քաղաքակիրթ ազգ իր ազգահամարն ունի, զոր սմանք երեք տարին անգամ մը, սմանք հինգ տարին անգամ մը, և մէկ քանի, ինչպէս Ամերիկայի Միաց-եալ-Նահանգք, տաս տարին ան-գամ մը կը նորոգեն։ Քաղաքա-կրթութեան մէկ յայտարար նշա-նը լինելով վիճակագրական տա-ուեան, այն ժողովուրդներն որ մեղի պէս այդ տուեալը կ'անգաս-նեն, և անգասնելով մի շատ ազ-գային վերքեր ծածուկ կը պահեն ինչ անուան արժանի են, ընթեր-ցողին կը թողունք գտնել։

Ազգային Պատրիարքարանը կը պարծի որ բոլոր Թիւրքիոյ երկու երեք միլիոն Հայ ժողովրդեան վը-բայ քաղաքային ու հոգեւոր իշխա-նութիւն կը վարէ, սակայն գոհ կը լինի երկու երեք միլիոնի անուա-նական թուով և տակաւին պաշտօ-նապէս չգիտէ թէ այդ թիւն վա-ւերական է թէ ոչ, և թէ իր իրա-ւասութեան ներքև գտնուող Հա-յերն ո՞ր տեղերն բաշխուած են, ինչ գործ կընեն, քանի այր, քանի կին, քանի երիտասարդ, քանի մանկուն.ք կը պարունակին և այլն։ Ի՞նչ կարծիք պիտի ունենայինք հօր մը վրայ որ իր տան մէջ քանի զա-ւակ ունենալը չգիտէ, ի՞նչ գաղա-փար պիտի տար մեղի տան տէր մը որ իբր իր քնտանեաց բարօրու-թեան աշխատող ներկայէր, տակայն չգիտնար թէ իր ընտանիքը քանի հոգիէ կը բաղկանայ, չհարցնէր թէ երնոյ մանուկներն որո՞նք են, թէ իւրաքանչիւր անդամ ինչ զբաղ-մունք ու պաշտօն կը վարէ նոյն ընտանեկան կամ անիշխանական շրջանին մէջ։ Դրեթէ այս տեսակ դրութեան մէջ կ'գտնուի մեր հո-գասէր ու որդեսէր Պատրիարքա-բանն, որ սովորաբար ազգային վե-րակենդանութեան նպաստող գոր-ծերը մէկդի կ'թողու և կրօնական, ամուսնական ու սահմանադրական հնչին դատերով իր անցին ժամա-նակն ու ատակը կ'սպառէ։

Անշուշտ մեր յառաջ բերած ա-ռարկութիւններէն զատ՝ ուրիշ մի շատ առարկութիւններ ընողներ պի-տի լինին ազգահամարի դժուարու-թեանց մասին, ինչպէս հաղորդակ-ցութեանց պակասութիւնն, ցեղե-բու խառնուրդն ու անորոշութիւնն և այլն, սակայն այս արգելքներու բարձումն գործածելի մարդերէ ու եղանակէն կախումն ունի։ Եթէ Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ ուղ-ղուած ապեալ ցուցակներ՝ հաւա-տարիմ գործակատարներու ձեռօք՝ իւրաքանչիւր հայաբնակ քաղքի թաղապետներու և իւրաքանչիւր գիւղի գիւղապետի յանձնուին որ զանազան.ք լրացնեն, այս պայմանաւ որ գործակալներն այնուհետև այդ վիճակագրութեան վրայ՝ ըստ տեղ-ւոյն՝ ուղղակի կամ անուղղակի հրա-կեն, սուտ ու ժողովին՝ իւրաքանչիւրն իր շրջանին մէջ, և ապա անձամբ Կեդրոնական Վարչութեան գիւանատունն հասցընեն, կարծենք թէ գործն կարելի եղածին չափ սուղութեան պայմանները կունե-նայ և Պատրիարքարանն վաւերա-կան ազգահամար մը, ի հարկէ գո-նէ երեք կամ հինգ տարին ան-գամ մը վերանորոգելու տրամա-դրութեամբ։

Մեր միջոցը չներեր աւելի մանր խօսել ազգահամարի գործադրու-թեան եղանակին վրայ, այլ կը յու-սանք որ Ազգ. Պատրիարքարանի հետ, ժողովուրդն ալ կ'օգնէի, անոր գործակից կը գտնուի և խնդ-դրոյն սահպողականութիւնը նկա-տելով՝ վերջապէս օրինաւոր ազ-գահամար մը երևան կը հանէ։

քէրրէ աեաղա գալդընճա, քիլիսէ տէհլիզինի թէրք, վէ թէքքար, զիքրինի իթմիշ օլաւղումուզ մէյ-տանա մուվաֆըգէթ իյլէտի։ Անանէն, մնրպմբշ օլան աեագլարը.յլա տար սօգագլարտան կէչիպ, չամուրլու պիր ըբխթըմ իւղերինէ վասբլ օ-լուս, վէ մահէլլի մէզուրտա քեա-յին Արշ տիւ Տիտալը եանի Շէյ-թանին Քէմերի նամբ.յլա մաարուֆ օյան քէօբրիւնիւն ալթընտա կիւ-րիւտեեէրէ.ք ճէրէեան իթմէ.քտէ պուլունան սուլարքն շամանթա վէ կիւրիւլթիւսիւնտէն պաշը սէրսէմ-լէնէրէ.ք տուրտու։

Մէզքիւր քէմերին ալթընտա պիր նէվի գըրմըզը, դարիպ վէ ֆէվդէ-լատէ զիեա կէօրիւլմէ.քտէ օլուպ, մէզքիւր զիեանքն շաֆգը, ըրմաղքն սուլարը իւղերինէ աքս իթմիշ իսի։ Հաթթա ըրմաղ տակալարընն հիյնի ճէրէեանքնտա, գարմագա-ըշըզ ինսան սէպէրիտէ իշիտիլի-եօր իսի։

Մէճնունէ գըշ, պիրմէեէրէ.ք մէզքիւր սու շամանթաը իլէ ինսան սէպէրինտէն ճէլպ օլունարագ, իլէ-ռուեէ տօղրու է.յիլտի վէ տիգգամլէ աթիը նաղար իյլէտի։

Քէօբրիւնիւն պիրինճի քէմերի ալթընտա, գուրու օտունարան պիւյիւ.ք պիր ամէշ եագըմբշ օ-լուպ, պու ամէշ հէման տիւման-ըշ օլարագ բարլամագտա իսի։ Մէզքիւր ամէշ իւղերինտէ պու-լունան իւշ աեագլը սաճաեագ իւս-թիւնէ, խայլեճէ պիւյիւքլիւքտէ պիր թէնճիրէ վաղ իսիրմիշ օլուպ, պունատն պիր չօգ պուղու չըգ-մագտա իսի։

Զիքը օլունան ամէշին էթրա-ֆընտա, սէ.քիղ ան քիչի պուլու-նուպ, պունարատն պաղբարը ա-եագտա օլտուղարը, վէ տիկերէ-րի տէ եամմագտա պուլունտուգ-լարը թաղտիրտէ, բէ.ք ղարիպ վէ թէրսիմ օլունմատա չաեէսմէթ պիր թասվիր հէյեէթի քէսպ իթմիշ իսիլէր։

Մէզքիւր քէօբրիւեէ, ըրխթըմա պիթիշի.ք օյան թաշատն պիր նէր-տիվէնտէն կիտիտիկինտէն, օգու-եանարըմբզըն պիդիմէ պիրլի.քտէ պու նէրտիվէնտէն էնիպ, զի.քը օլունան ամէշին, վէ ուզագատն կէօրմիշ օլտուղումուզ դարիպ իւղ չէ.քլ քիմսէլերին եանարընա կիմ-մէլէրինի ըլճա իսէրիզ։

Պու ատէմլէր հայտուտ օլուպ, իւղերլերինէ պիր պագրշտա շու-ա.ք-ֆամլարը անպաշրլապիլիր իսի։ Պունարընն քեաֆֆէսի օլ տէրէճէ էսկի պիւսկիւ վէ ութանտագ պիր սուրէթտէ էլպիսէլէր կիյմիշլէր իսի ի.քի, նամուսլա չալըշան խալգըն կիյինտիկի սէֆիլ ֆագամ Նամուս-լու էլպիսէ իլէ հիշ պիր ճիհէթլէ միւշապէհէթի եօգ իսի։ Բէվիշի հալտէն, վագմիյէ պու էլպիսէլէ-րին պաշդալարը թարաֆընտան կիյիրմիշ օլտուղու անպաշրլըեօր ի-սի։

Մէզքիւր հայտուտարընն զարիպ հէյեէթլերի, քէմի.քլի սիմարը, եէր եէր եարէնիշանէլերի պուլու-նան զայիֆ եանագլարը, տարմա-տագընը.գ սաշլարը, ուզուն տագալ-լը չէնէլերի, վէյհասբլ պունլարընն քեաֆֆէսի, թարիֆինի մուխթա-սարէն պէեան իթմիշ օլտուղումուզ էլպիսէլէրէ, եախօտ տահա տօղ-ղուտու բաշավրարարտա բէ.ք մրթա-պրգ կէօրիւնմէ.քտէ իսիլէր։

Պու հայտուտարը իւղերինտէ դբ-ըճլար պուլունուպ, հէման է.քսէ-բիսի տէ խոշ թատպիսիմը քիմսէլէր զանն օլունմագտա իսիլէր։ Շէյոյէ.քի մէզքիւր Նոթթ-Տամ.քէօբրիւսիւ ալ-թընտա, քէնտի խանէլերինտէ տիր-լեր կիպի սէրպէսթճէ գօնուշտա, թիւրքիլեր չըզբրմագտա իսիլէր։

—Պագտանա պանա, ժամպ տ'Ար-ժան, տէտի, պունարատն պիրի թօքալը պիրինէ քի, պիր թարաֆ-տա այրբճա օթուրմուշ օլուպ, չէնտ ատէտ պագբը վէ կիւմիշ ագչէ-լերի ճէպլինտէն չբգարբպ շապգա-ալնա, վէ շապգասընատա ճէ-պինէ գօյմագտա իսի, պու ագչամ նէ՞յին վար տբր, վէ էօյլէ մահգուն մահգուն քէօչէտէ օթուրտուպ նէ՞ եարբեօրսուն։

—Իշիմէ մանի օլմա, Բիլ-Մօր, տէ-եու ճէվապ վիրտի թօքալ, պու հաֆիմ.քի քեարբմբ վէ զարարբմբ հիսապ իսիեօրում, վէ մուվաղէ-նէ.յի բէ.ք խոշնուտ օլունաճագ հալտէ պուլամաեօրում։

—Ղալիպա, տէտի Բիլ-Մօր, գբ.յմէթլիճէ պիր իշ կէօրմէմիշ օլ-մալբօքն, պէնիմ սէֆիլ ժամպ տ'Արժանբմ։

—Էվէթ, էվէթ, տահա պու ագչամ պիր շէհիրլի սօյմագ իս-թէտիմ իսէ տէ, իւղերինտէ օն բարա պիրէ պուլամաբմ։

—Աճայիպ, լաքին էլպէթթէ պի-ռինճի ֆուրսաթտա պունուն աճը-սընը չբգարաճադբն։

—Պէնիմ տէ իւմիտիմ օ տուր, վէ պու էֆ.քեար իլէ պիր աղ թէ-սէյլի պուլուեօրում։

—Է՛, պու ագչամ թատամ իսէ-ճէ՞.քմիյիզ, տէեու պաղբրաբ, ա-թէշտէն ալթը տարմ ուզագտա պուլունարագ սբրթ իւսթիւ եաթ-մագտա օյան վէ հէնուզ ույգու-սունատն ուեանընեօր կիպի զանն օլունան պիւյիւ.ք պիր հայտուտ, պիլի՞ըմիսինիզ, Նոթթ-Տամ.քէօբ-րիւսիւ ալթընտա ատճըգտան ճա-նըմ աղբմա կէլիեօր։

—Պիր ատ տահա սապը էթ, տէտի Բիլ-Մօր.քի, ժամպ-տ'Ար-ժան իլէ մի.քեալէմէսինէ տէվամ իթտիկի հալտէ, թէնճիրէտէ բիշ-մէ.քտէ օյան թատամնէզարէթ իթ-մէ.քտէ իսի, ոէն պէշ տագբդա տահա ուեու, Ֆանպուէօ, դալդ-ագբընտա սուֆրաեը հաղբը պու-լաճագսբն։

—Սո՛ւս օլուն, տէտի հայտուտ-լարատն պիրի։

—Նէ՞ վար տբր։

—Նէ՞ օլաճագ, ըբխթըմբն նէր-տիվէնտէն պիրի աշաղը էնիեօր։

Տէրհալ պիլճիւմէ հայտուտար տեաղա գալգարագ, էլլերինի գբ-ըճլարը սաբլարբնա կէօթիւրտիւ-լէր։ Եավաշ եավաշ գարանըգտա պիր ինսան շէ.քլի կէօրիւլտիւ, վէ պունուն, պաշբնա Ֆրանսա ատա-.քիրի մբսթահֆբզասբնա մախսուս օլարագ էսկի պիր շապգա գօյմուշ պիւյիւճէ.ք պիր տէլիգանը օլտու-ղու անպաշբլբաբ։

—Է՛հ, Բէն-Սէ.ք իմիշ, տէտի Բիլ-Մօր եիւ.քսէ.ք սէտա իլէ։

—Շէյթան պէլասընը վերսին, տէեու տէվամ իթտի Ֆապիւլէօ, պիղիմ թատամբմբզը թիւ.քէթմէեէ մի կէլտի։

Բէն-Սէ.ք թէսմիեէ օլունան իրի եարը տէլիգանը, գօլու վէ շաբ-գասբ.յլա էթրաֆա գապաճա սէ-լամյար վիրէրէ.ք, խոշ պիր թարղ-տա իլէրուլէտի, վէ .քէլամա աղաղ պիրլէ։

—Ագչամընըզ խայր օլսուն, ար-գատաշլար, տէտի, հէբինիզի պու-ըատա կէօրտիւկիւմէ մէհուն օլ-տում։ Հէմ.տէ տահա սուֆրաեա օթուրմուշ օլմամանըզ բէ.ք խայբը-լը օլտու, չունը.քի զաթէն պէնիմ գարնբմ տա բէ.ք աճ իսի։ Պէնի տավէթ իսիեօրսունուզ, տէ.յի՞լ մի, մաեէ մէճունկյ.յէ տավէթինիզի գա-պուլ իսէրիմ։

ԻԽԹԱՐ

Իլանըմզը մուճիպլինճէ, տիւնքի կիւն Շէրիֆ բաշա խանընտա, եիկիրմի նէֆէրտէն զիւատէ զէվաթ հաղբը պուլունտուղու հալտէ, բէք նիզամը սուբէթտէ օլարադ, Համիյէթի բիւանդօսու չէքիլմիշ, վէ չու աթիտէքի նիւմէրօլար գազանմըշար տբը։

Նօ. 235, պիր էլէքթրիք մանքինասը,
» 369, պիր եաղըզ պուռալը բէսիմ,
» 304, պիր քիւթիւպխանէ,
» 7, պիր աֆիսէ,
» 159, պիր դէլէքսիոն,
» 225, պիր արման,
» 144, պիր միքրոսքոբ,
» 294, պիր տիքիշ մանքինասը,
» 138, պիր քէման,
» 49, Պիզմարգ վէ Մոլթքէ,
» 269, պիր գօրեա բրէսի,
» 296, պիր գանթար,
» 174, պիր կիլիմարա,
» 140, պիր գարեօլա,
» 172, պիր թավլին,

Պիրէր քէսէ գազանան 85 ատէտ նիւմէրօլար տա չու աթիտէքիէր տիրլէր։

175	345	231	390	316
368	115	221	254	147
281	133	137	220	227
44	387	244	141	258
74	187	23	150	375
250	36	15	282	27
268	70	259	102	66
1	264	37	367	87
263	117	256	275	352
132	239	358	158	389
260	242	261	13	373
168	185	371	54	299
142	342	388	214	75
120	216	96	326	14
173	286	208	157	32
355	318	123	315	395
41	196	241	60	12

Նասը.ք քի, ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ իլան ելմիշ իսիք, մէզքիւր նիւմէրօլարը գազանմիշ օլան զաթլար, պու բէնճէնպիհ վէ ճիւմաա կիւնէրի, սաամ տէօրթտէն ալթըեա դատար, Պիյիւք եէնի խանէն եօգարքի, եանի Դաչդճըլար թարաքինտաքի դաբուսու տախսիլինտէ քեպին քիւչիւք տայիրտէքի 10 նիւմէրօլու օտաեա թէշրիֆ իթտիքլէրինտէ, վէ եախօտ պիրէր ատամ կէօնտէրտիքլէրինտէ, լազըմ կէլէն էշեա թէպլիմ օլունտադ տբը։

Մէզքիւր քէսէլէրտէ 24 ատէտի, սաթըլմամըշ օլաննիւմէրօլարա խապէթ իտիպ, վէ 61 ատէտի խէ սաթըլմըշ օլան նիւմէրօլարա խապէթ իթմիշ օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քէսէլէրին խէ, պիրպիրլէրինտէ պիթթապի ֆարդլարը պուլունտուղունտան, 61 դբթա էյլէրինին իւզէրլէրինէ, պիրտէն ալթմըշ պիրէ դատար պիրէր բադամ վաղ իսիպ, վէ 61 ատէտ տախի գուրա քեաղըտը թէրթիպ իտէրէք, հէր գաղանմըշ օլան զաթա, քէնտի էլլէյլէ պիր թանէ գուրա չէքտիրմէքլիկի, վէ չէքտիկի նիւմէրատա պուլունան քէսէյի թէպլիմ իթմէքլիկի միւնասիպ ատա իթմիշիզ տիր։

ԻԼԱՆԱԹ

Սէրայի հիւմայունու միւլիւքանէ մանթպախլարը իչին լիւզումու օլան պիրինճի ճէնօվա վէ Ինկիլիզ բիրինճլէրի, տերտէսթի միւնագասա պուլունտուղունտան, թալիպ օլանլարը, թըշրինի էվվէլի բուտինին պիրինճի չարչէնպիհ կիւնիւնէ գատար Խազինէի խասա հէյեէթի խտարէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի։ 3—3

Ճէսրի ճէտիսին (եէնի քէօբրիւնիւն), Իսթանպալ ճիհէթի իլէ, տէնիզ թարաֆընտա օլան իլի ատէա գրաանխանէլէրին, պէտէլի իճարը սէնէվիսի, 205 ատէտ Օսմանլը ալթունունտա, թալիպի իւզէրինտէ թէգարբիւր իլլէտիկինտէն, մէզքիւր գրաանխանէլէրի, նիւզատէ պէշ զամիկլէ թուլթմանա պաշդա թալիպ վար իսէ, բումի իլուլուն 29 ունճու բաղար իրթէսի կիւնիւ, սաամ ալթընտան օնա դատար, շուբայի պահրիյէյ կէմիլէրի, վէ անտէն սօնրա կէլէնլէրին զամայիմի դապուլ օլունամաեաճաղը իլան օլունուր։

Էվդաֆը հիւմաեուն խաղինէսի մահլուլաթ տայիրէսինտէ պէհէր կիւն միւզայիտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթի իւզ զիքը իւչ գալէմ մահլուլաթը, իչդու 1297 սէնէսի շէհրի զիլգատէնին իւչինճի բէնշշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն, շէհրի մէզքիւրուն 7ինճի բաղար իրթէսի կիւնիւ սաամ ալթընտան օնա դատար միւզայիտէյի ինթիհաեէլէրի իճրա գելընճաաղընտան, սայիֆ իւզ զիքը 5 կիւն զարֆընտա պէտէլթը մուգաբրէբէլէրի իւզէրինէ զամ իլէ թալիպ օլանլարը, տայրէյի մէզքիւրէեէ կէլմէլէրի իլան օլունուր (1)։

360,000 . . 142,200 . . . Պէյօղլունտա Թէրէ պաչընտա Մ. Թուպինի վէ Գրուբինին քեարկիր գօնագլարը զահրինտէ պէր մուճիպի խարիթա 1,800 զիրա պիր գբթա արսայի խալիեէնին պիւթիւնիւ.

376,000 . . 144,040 . . Եինէ մահէլի մէզքիւրտէ քեպին, պէր մուճիպի խարիթա 1,880 զիրա պիր գբթա արսայի խալիեէնին պիւթիւնիւ.

238,000 . . 91,630 . . Վէ եինէ մահէլի մէզքիւրտէ քեպին, պէր մուճիպի խարիթա 1190 զիրա պիր գբթա արսայի խալիեէնին պիւթիւնիւ։

75,000 . . 56,750 . . Պէյօղլունտա Ալթընճը տայիրէ գարշըսընտա վագը պէր մուճիպի խարիթա 4 նիւմէրօլու 250 զիրա պիր գբթա արսայի խալիեէնին պիւթիւնիւ։

Դ. ՖԼՕՐԻՕ
ՎԱԲՈՐ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ
ՍԷՅՐԻ ՍԷՖԱՅԻՆԼԷՐԻ

Մէզքիւր գումբանեա վաբորլարը, տօղրուճա Բալէրմօեա, վէ Նիւ-Եօրգա կիթմէք իւզրէ, մահր հային 13ինտէ չարչէմպիհ կիւնիւ (պաֆրանկա) պու բատան հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։

Պու պապատ մալիմաթը լազըմէ տամաղ իսթէեէն զաթլար, Գալաթատա, Մուվմանէտէ վագը, մէզքիւր գումբանեաներն աճէնցիեասընա միւրաճաաթ իտէպիրլէր։

ԱԶԴ

Նորայրի Գազդիերէն—Հայերէն Բառարանին 18երորդ թերթը ևս հրատարակեցաւ։ Առ այժմ կանոնաւոր կերպով շաբաթը մէկ թերթ պիտի ելնէ. իւրաքանչիւր թերթի գինն է 60 փարա արծաթ։ Գլխաւոր մեծերանոցն է Փրէնկեան գրատաճառանոցը, Ուղղուն չարչը, թիւ 362. կը գտնուի նաև ամէն Հայ գրատաճառաց քով, Արշակ էֆէնտիի Թըղթատաճառանոցը ի Գալատիա, և Վայսի քով ի մեծ փողոցն Բերայի։

Զինկեանէ Գբզբնբն ան սէքիզինճի ճիւզի չբդմըշ օլուպ, վէ թէքմիլ թագըմ կէրէք մանթպասընընա վէ կէրէք քիթապճըլարտա սաթըլմագտա օլտուղունտան, վէ մէզքիւր քիթապը օգուեանլարըն քեաֆֆէսի տախի թէլէզգիւղ իտէրէք մէմնուն գալմագտա պուլունտուգլարընտան, կիւզէլ բօման օգումագ արզու իտէնլէրին, իշթիրասընա հիմթէթլէրինի արզու վէ տավէթ իտէրիզ։

---

(1) Պիրինճի սաթընտաքի բագդամար, լիրայի Օսմանի օլարագ գբյմէթի մուխամմէնէլէրի, վէ իքինճի սաթընտաքի բագդամար պէտէլի միւզայիտէլէրի էյմա իտէրլէր։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԼԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՄԱՐՏԻԿԱՆ

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՂՈՑԱՆԸ

		Հոկ.	Մեծագոյն	Նվազագոյն
1865	Իսպանիա	67-15/16	67-3/4	67-1/2
1869	»	10-3/16	10-1/8	10-1/16
1871	»	09-7/8	09-3/4	09-5/8
1872	»	10-1/2	10-1/4	10-1/8
1873	»	69-1/4	69-1/8	69
Օսմանը	»	18-	18-	17-15/16
Ռուսիա	1865 Իսպանիայի (Մուրքի) 6% ֆ.	10-1/8	10-1/8	10-1/8
Մեքսիկա	1869 » (Լինչար) 6% ֆ.	09-7/8	09-7/8	09-3/4
Մեքսիկայի Ամերիկեան	1872 » (Պանամա թրէյտր)	33-3/8	33-3/8	33-1/8
Գրանսիոն Ֆոնսիէր	1873 » (Լինչար) 6% ֆ.	62-7/8	62-7/8	62-5/8
Գրանսիոն Ֆոնսիէր	Ռուսիայի չբմէնտարիա	95-1/4	95-1/4	95-1/4
Գրանսիոն Ֆոնսիէր	Ռէնթրալ	82-	82-	82-
Գրանսիոն Ֆոնսիէր	Հէնկլէյ	70-3/4	70-3/4	70-1/4
Գրանսիոն Ֆոնսիէր	Ռագէ Ֆայնէլ	94-1/4	94-1/4	94-1/8
Գրանսիոն Ֆոնսիէր	Բիկնաքա գաբի	90-1/8	90-1/8	-

ԱԳՈՒՈՆԱՐ ՖՈՒՍԱՔԸ

		Հոկ.	Մեծագոյն	Նվազագոյն
Մեքսիկայի Ամերիկեան	1877 Մեքսիկայի 6%	84-37 1/2	84-37 1/2	84-37 1/2
Մեքսիկայի Ամերիկեան	1877 Մեքսիկայի (Լինչար)	119-37 1/2	119-37 1/2	-
Տարտարոս	1877 Եգիպտոսի 6%	10-22 1/2	10-22 1/2	10-22 1/2
Մարսել	1877 Հունական (Լինչար)	10-50	10-50	10-50
Մարսել	Գրանսիոն Ֆոնսիէր	51-	51-	51-
Մարսել	»	51-	51-	51-
Մարսել	»	50-50	50-50	50-50
Մարսել	»	497-37 1/2	497-37 1/2	497-37 1/2
Մարսել	»	945-	945-	945-
Մարսել	»	93-3/16	93-3/16	93-1/4
Մարսել	»	58-1/4	58-1/4	58-1/4
Մարսել	»	58-25	58-25	58-25
Մարսել	»	317-37 1/2	317-37 1/2	317-37 1/2
Մարսել	»	21-1/2	21-1/2	21-1/2
Մարսել	»	25-36	25-36	25-36

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՂՈՑԱՆԸ

		Հոկ.	Մեծագոյն	Նվազագոյն
Մարսել	Գրանսիոն Ֆոնսիէր 3%	119-75	119-75	119-75
Մարսել	» » 3%	10-05	10-05	10-05

ԳԱԼԱԹԱ ՓՈՂՈՑԱՆԸ

		Հոկ.	Մեծագոյն	Նվազագոյն
Մարսել	Գրանսիոն Ֆոնսիէր 3%	118-35	118-35	118-35
Մարսել	» » 3%	12-50	12-50	12-50

ԹԻԻՃԱՐԻՑԷ

ԷՐԶԱԳ	Մբգտար	Ֆիեաթ Ղուրուշ	Օ. Լ.
Գահվէ Բիօ, պիրինճի ճինս	100 օգ.	1200-	100
» իքինճի »	»	—	
» իւչիւնճիւ »	»	950-	
Շէքէր Թրիէսթէ, պիրինճի	Գանթար	210- 212	
» » իքինճի	»	-	
» » իւչիւնճիւ	»		
» Հօլանտա	»		
» Ֆրանսանըն էքսթրա ճինսի	»		
Կիւնլիւք			
Պիպէր, պիրինճի վէ իքինճի ճինս	Օգգասը	7-7 1/4	
Պէնկալ մաղբսը էնվայի ճինս	»		
Մատրաս » » »	»	7	
Գբբմզ			
Ամէրիգա կաղը	Սանտըգ	57-58	
Սբարմաչէթ,	Քիլօսու	6-7 3/4	
Գոնկօ (Ամէրիգա) չայը	Օգգասը	30-50	
Բէքօէ չայը	»	50-120	
Ֆրանսըզ նիչէսթէսի			
Ի կիլիգ »		50	
Բիզօն			
Ճինէվրա բիբինճի . ֆրանք իլէ	100 քիլօ	43-44	
Հէնտսթան » »	»	160-162	
Մըսըր » »	400 օգ.	95-110	
Իսբիրթօ, Ֆրնսըզ վէ Ռուս մալի	Օգգասը	20-21	
Բօմ, Ինկիլիզ վէ Ամէրիգա մալի	Կալօն	8 1/2-10 1/2	
« Թրիէսթէ մալի	»		
Սիպիր եաղը	Օգգասը	10 1/2	
Բումէլի »	»		
Տօն եաղը, Ռուսիա մալի, ֆբզը իլէ	»		
» Բումիլի մալի, թուլում իլէ	»		

ՄԷՏԱՏԻՆ

Տէմիր, չբզբդ, լամա, չարքէօչէ, վէ եուվարլագ	Գանթար	49	
» Տէմէթ, չիվիլիք	»	49	
» Տէմէթ, լամա, չարքէօչէ, վէ եուվարլագ	»	52	
Զէմպէր	»	70	
Սաճ 2 լիք տէն 14 լիւկէ գատար	»	85	
Մօսգօֆ տէմիրի չբզբդ	»	83	
» » Տէմէթ մբիլբդ	»	93	
Զէլիք տէօյմէ	Սանտըգ	135-140	
» Սլապ	»	170-180	
Թէնէքէ պէեազ	»	110-115	
Գալայ	Գանթար	650-	
Գարբիցա 15 տէն 18 է գատար	Վարիլի	70-75	
Նիչատբը	Օգգասը	7 1/4-	
Ճամ	Սանտըգ	16 ֆրնք.	

ՁԷԹԱՅԻՐ

Ազոֆ պուղտայը սէրթ 57/60 լիպր.	Քիլէսի	30-32	
Իսմայիլ »	»	30-32	
Ազոֆ Իրքա 58/60	»	29-30	
Ազոֆ Ազիմա 58/60	»	31-32	
Թունա » 56/60 Լիպրասը	»	26-29	
Պալչըգ վէ Քէօսթէնէճ պուղտայը սէրթ 55/58 լիպր.	»	25-26	
Թէքֆուրտակ վէէտիրնէ պուղտայը սէրթ 56/58 լիպր.	»	56	
Վարնա » 55/57 լիպր.	»		
Թունա զօգ՝բօզու	»	24-26	
Թունա արբասը	»	14-15	
Անատօլու եուլաֆը	»		
Բումիլի »	»		
Զավտար	»		

ՈՒՆ

Օտէսսա ունու, պիրինճի ճինս	Զուվալը	140-145	
» » իքինճի »	»	130-135	
» » իւչիւնճիւ »	»	124-128	
Ազոֆ իրքա ունու 60 օգգա	»	117-125	
Իպրայիլ »	»	113-115	
Վարնա »	»	105-108	
Կալաց ունու պիրինճի ճինս	»		
» » Զինճի վէ Ցիւնճիւ ճինս	»		
Ազոֆ Ազիմա ունու	»	123-125	

ՄԱՏԷՆ ՔԷՕՄԻՐԻՒ	Մբգտար	Ֆիեաթ Ղուրուշ	Օ. Լ.
Նիու գասթըլ, կէմիտէ թէպլիմ		27-	100
Կիւմիւք իլէ		29-	
» մաղազատա »		31-	
Դարտիֆ » կէմիտէ »		27-	
» » մաղազատա »		30-	
Լիվրբուլ » կէմիտէ »		26-	
» » մաղազատա »		28-	
Հիլ » կէմիտէ »		25-	
» » մաղազատա »		27-	

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ

Մահուտի ատի ճինս	Լիպրասը	4 1/2 - 5 1/2	
» օրթա ճինս	»	5 3/4 - 6	
» աղբր ճինս	»	6 1/2 - 7 1/4	
Ամէրիգան եէտի բուպլու	»	5- 6 1/2	
Պիւբիւմիշ բամգ, էքսթ.	»		
» » վաթէր	»		
» » էքսթ.	»		
» » վաթէր	»		

ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՑԷ

Ամֆիոն Մալաթեա	Օգգասը	340-344	
» կէյվէ Պիլէճիք	»	350-355	
» Պալբքէսիր	»	360-362	
Նալբխան	»	360-	
Զիլի, Թոգաթ	»	345-347	
Ճէհրի Գայսէրի էյկին	»	7-8	
» Ամասեա Զօրում	»	5 1/2-6	
Քիթրէ,	»	29-	
Եաբաղը Անատօլու եայգանմըշ վէ քիրլի	»		
» Գասապ-պաշը	»	6-10	
Թիֆթիք, Էնկիւրիւ	»	31-	
» Վան խմէն բիաչա	»	20-21	
Ամֆիոն Թօխումու խաշխաշ	»	1-75	
Ամ.ը չէկիրտէք			
Բամուգ Ատանա Թէրսուս	»	7-7 1/2	
Պալ մամու լիրա 110	»	18-	
Սիեահ Մուսուլ մաղբսը	»	8-5-9	
Քէչի տէրիսի 100 Թանէսի 130 օգ.		9-12	
գայբզատան 150		-100	
Ցտան 12 սի		16-17	
Սալէպ, Գասթամունի, Եոզղատ, Թոգաթ	»	16-17	
Ինէք կէօնիւ գուրումուշ	»	8-8 1/2	
Բալամութ գանթարը 44 օգգա	Գանթար	35-40	
Ճիրիչ էյի մալ			
Զէյթին եաղը Միտիլի վէ Էտրէմիտ	Օգգասը	6 17	
» » Կիրիտ		6 20	
» » Մուտանեա			
» » Սագբզ			
» » Եունան վէ Ղօլոս		7	
Սապուն Գանտիա		4 3/4-5	
» Հանեա		5 20	
» Բէ		5 20	
» Միտիլի վէէտրէմիտ խալիս		5 5	
» Աշաղը ճինս		3 30	

ԻԲԻՐ ՎԷ ԳՕԶԱ

Պրուսա ֆիլաթիւր եէշիլ	Օգգասը	265-270	Մէճիտիյէ 20 տէն
» եէրլի պէյազ	»	280-285	
» Գօզա եաշ եէշիլ	Քիլէսի	65-75	
» » եաշ պէեազ	»	80-100	
» » տէլիքլի եէշիլ	Օգգասը	34-38	
» » » եէրլի պէյազ	»	38-41	
Իբէք Պուխարա ատի իբէք մէճիտ	»	9-10	
» Խօրասան մալ եօգ	»		
» Աճէմ իբէկի ֆրանք	»	30-35	
» Ֆապրիգա եըտաղը	»	6-6 1/4 »	
» Զիֆթէ իբէկի	»	4-4 1/2 »	
» Կիւրճի աչբգ պաչ մէճիտ	»	5-6	

ԷՐԶԱԳ

Թունա վէ Թրապզոն ֆասուլեասը	100 օգ.		
Թրապզոն Թբգբլ	»	130	
» Չալը	»	130	
Թունա Թբգբլ	»	125	
» Չալը	»	150	
Նօհուտ	Օգգասը	2 1/2-2 3/4	
Պագլա, Գասապա վէ Սագբզ մալի	»	1-	
» Պանտբրմա մալի	»		

Պալէատէ իչար օլունան ֆիլեաթլար, թօբատան սաթմըշ իչին տիր. — Էօնիւնէ ֆիլեաթ գօնմամըշ օլան մալլէր բիաչատա եօգ տուրլար. — Եօգարբտա իչար օլունան եէրլի մալլէրի, կիւմիւք բէսմի վիրիլմէքսիզին, պիլա մէսարիֆ կէմիտէ թէպլիմ օլունուրլար։

Պու կիւնլէրտէ բիաչտ ումմէն տուրկուն օլուպ, Անատօլու մալլէրի իւզէրինտէ աղ իշ վար։

Թիֆթիք բիացասը պու ֆիլեաթլարտա դավի տիր։ Աֆիոն քէզա գավի տիր։ Ցիկէր մալլէր իւզէրինէ բիացա տուրկուն պիր հալտէ տիր։

Եալընբզ աֆիեօն ճէհրիեէ իշ օլուեօր։